

БРЕДИХІН Федір Олександрович (26. 11(08. 12). 1831, Миколаїв — 01(14). 05. 1904, С.-Петербург) — астрофізик. Доктор астрономії (1865), професор (1865). Член-кореспондент С.-Петербур. АН (1877). Член Королів. астрон. товариства у Лондоні та нім. Академії дослідників природи. Закін. Моск. університет (1855), залиш. у ньому для підготовки до професор. звання, від 1858 — викладач астрономії. 1862 захистив магістер. дисертацію «Про хвости комет». Від 1863 — екстраординар. проф., 1865–73 — ординар. проф. Моск. університету. 1867 — вивчав методику спектроскопіч. спостережень в Італії. Уперше в Рос. імперії почав системат. спектроскопічні спостереження хромосфери Сонця протуберанц-спектроскопом, фотографування соняч. плям і факелів, дослідж. поверхні Місяця, Марса, Юпітера, спектрів комет і туманностей. 1869–70 — проф. Університету св. Володимира в Києві. 1873–90 — директор Моск. астрон. обсерваторії. 1890–94 — директор Гол. рос. астрон. обсерваторії в Пулково. Президент Товариства дослідників природи (1886–90), Рос. астрон. товариства (1890). Засн. астропотграфіч. лаб. та наук. школи з астроспектроскопії, астропотграфії та астропотометрії, інструментал. оптики. Оsn. праці присвяч. вивченню комет. Розвинув та вдосконалив теорію комет. форм Бесселя; створив мех. теорію комет. форм, яка дала змогу описати рух речовин поблизу голови і в хвості комети. Розробив методику визначення величин відштовхувал. прискорень у хвостах комет. Дослідивши кілька десятків комет. хвостів, запропонував класифікацію форм хвостів, за якою вони поділяються на три осн. типи. 1884 виділив 4-й тип — аномальний. Класифікація комет. хвостів Б. здобула світове визнання. Одним із перших розпочав вивчення спектрів голів комет. Роз-

винув і розширив теорію утворення метеор. потоків унаслідок розпаду ядер комет. Вимірював на рефракторі за допомогою мікрметра розташування малих планет, досліджував помилки мікрметрич. гвинта. В галузі гравіметрії Б. вивчав поворот. маятник та відхилення від ваги. 1946 АН СРСР встановила премію ім. Б. за визначні дослідж. в галузі астрономії.

Основні праці

Возмущения комет, не зависящие от планетных притяжений. Москва, 1865; Спектральные линии планетарных туманностей. Москва, 1876; Теория выделения метеоров из комет // Изв. Рус. астрон. об-ва. 1892. Вып. 1; О физических переменах в небесных телах // Зап. АН. 1894. Т. 74; О вращении Юпитера с его пятнами. С.-Петербург, 1897; О попытках экспериментального воспроизведения кометных явлений // Изв. АН. 1898. Т. 8, сер. 5; О введении нового стиля в России // Изв. АН. 1900. Т. 12, № 5; О хвостах комет (с приложением биогр. очерка и списка трудов). Москва; Ленинград, 1934.

Рекомендована література

1. Костинский С. К. Памяти Бредихина: К десятилетию со дня его кончины // Природа. 1914. № 4;
2. Орлов С. В. Роль Ф. А. Бредихина в развитии мировой науки // Ученые зап. Моск. университета. 1947. Т. 1, вып. 91;
3. Зигель Ф. Ю. Федор Александрович Бредихин: Его жизнь и деятельность. Москва, 1957;
4. Невская Н. И. Федор Александрович Бредихин. Москва; Ленинград, 1964.

К. Д. Хоменко

Бібліографічний опис:

Бредихін Федір Олександрович / К. Д. Хоменко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37679>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).